

РЕШЕНИЕ

№ 26333

гр. София, 07.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42
състав, в публично заседание на 19.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **10334** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл.87 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 във вр.с ал.1, т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Л. С. М., [дата на раждане] в [населено място], Палестинска автономна територия, лице без гражданство, ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.З., против Решение № 14268/02.10.2023 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което на оспорващата е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Подателката й счита, че за нея са налице предпоставките за предоставяне на статут. В с.з. жалбоподателката не се явява, а пълномощникът й адв.З. поддържа жалбата и моли преписката да се върне на административния орган с указания да му бъде предоставен статут в Република България.

Ответникът – Председателят на ДАБ, в с.з. чрез юк.Х. оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Счита, че не са налице предпоставките на чл.8 и чл.9 ЗУБ, предвид липсата на доказателства лицето да е преследвано от самата държава.

С. градска прокуратура чрез прокурор П. дава заключение за основателност на депозираната жалба.

Административен съд - София град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за

установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба за предоставяне на международна закрила вх.№ ОК-13-243/03.05.2023 г. на РПЦ – С., от Л. С. М., [дата на раждане] в [населено място], Палестинска автономна територия, без гражданство, религия – християнка-католичка, семейно положение неомъжена ЛНЧ: [ЕГН]. Самоличността е установена въз основа на представен национален паспорт.

От административната преписка се установява, че чужденката е получила копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR112C2305030001. Във връзка с образуваното производство е изискано и становище на ДАНС, в отговор на което с писмо от 09.06.2023 г. е посочено, че ДАНС не възразява на жалбоподателката да бъде предоставена закрила, в случай че отговаря на изискванията и условията по ЗУБ (л.30).

В хода на административното производство с молителката е проведено интервю, обективизирано в Протокол от проведено интервю рег.№ УП22136/16.05.2023 г. (л.43).

По време на интервюто Л. С. М. мотивира молбата си за получаване на международна закрила с проблеми, които имала в П., където е живеела в [населено място], на Западния бряг. В европейски държави няма роднини, с изключение на чичо ѝ, който е в България. Споделя, че преди около две-три години се е влюбила в момче-мюсюлманин на име У., на 23 г., с когото са имали връзка една година. Когато семейство ѝ разбрало за това, я е подложило на побой и заключване в стаята ѝ за две седмици. Страхувала се е за живота си заради побоя и заплахи от страна на братята си и братовчедите си. Успяла е да избяга от къщата си и заедно с приятеля си отишли в полицията, където е подала жалба. През 2020 г. е била настанена в защитен дом към държавна агенция и останала там една година. Роднините ѝ не били допускани в дома, а от директора му тя разбрала, че те са идвали и са искали да я убият. Цялото ѝ семейство било против нея заради връзката ѝ с мюсюлманин. Разказва, че после била преместена в друг защитен дом в Й., за четири-пет месеца, а след това влязла в манастир. Там се чувствала спокойно. Само баща ѝ знаел къде е, а след няколко месеца братът на баща ѝ я извел от П. с кола за Й.. Това станало на 18 април 2023 г. От Й. със самолет влязла в България, като е имала туристическа виза. По жалбата ѝ в полицията нямало развитие. Чужденката излага твърдения, че не е имала проблеми поради етническата си принадлежност. Не е членувала в политически партии или организации. Не е имала проблеми с полицията или други официални власти в страната си. Не е била арестувана, съдена или осъждана.

В производството молителката е представила допълнително следните документи:

Писмо от 30.03.2023 г. от свещеник на латинската енория във Вителеем (л.39), в което е изложено, че Л. М. е член на енорията, която живее при трудни семейни и обществени обстоятелства. Била е преследвана от млади мъже от друга религия, имало заплахата за живота ѝ от нейните роднини. Затова църквата е била принудена да се намеси и я е въвела в манастира на Затворените сестри на рая в А., с цел да я защити и реабилитира с помощта на отдела за социални въпроси.

Писмо от 11.04.2023 г. от Министерството на социалното развитие на П., дирекция Вителеем (л.36), в което е изложено, че Л. М. е 25-годишна жена, получила услуги за закрила и интеграция за два последователни периода - от м.октомври 2020 г. до м.май

2021 г. и от м.септември до м.ноември 2022 г. По-късно е настанена в манастира А.. Тези услуги са предоставени вследствие малтретиране и заплаха за живота ѝ от нейни братовчеди поради интимна връзка с млад мъж от мюсюлманската религия.

В хода на административното производство е приета Справка вх.№ ЦУ-1010/20.07.2023 г. (л.23), която е обсъдена от административния орган в издадения от него акт.

По подадената молба за закрила е изготвено Становище рег.№ УП-22136/04.09.2023 г. от мл.експерт в отдел ПМЗ-"Военна рампа" в РПЦ-С. (л.28), с което след преценка на доказателствата по административната преписка е предложено на чужденката да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

При тази фактическа обстановка е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут поради липса на материалноправните основания за това. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в П. по отношение сигурността в страната сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен и семейно-битов характер, спрямо молителката няма осъществено преследване от държавни субекти. В административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на молителката на бежански статут. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденката по време на проведеното интервю налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за мигрант. Органът е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като Л. М. не е била принудена да напусне страната си поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо нея не е налице заплаха поради ситуация на безогледно насилие в държавата ѝ по произход.

В хода на съдебното производство се представиха от ответника: справка за държавата П. (л.72), относно общото положение в страната, актуалната политическа и икономическа обстановка, издадена от дирекция "Международна дейност" при ДАБ, както и специална справка за [населено място] и прилежащия му район (л.168).

При така установеното по фактите, Съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателят на агенцията, съгласно чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ.

При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, изложени са мотиви от фактическа и правна страна. Не се констатира съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Съгласно чл.1а, ал.2 ЗУБ международната закрила включва предоставянето на статут на бежанец или на хуманитарен статут. Чл.8, ал.1 от закона определя предпоставките, при наличието на които може и следва да се предостави статут на бежанец, а именно

"Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея". Предпоставките включват: основателни опасения от преследване въз основа на някои от признаците – раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група; въз основа на това да се намира извън държавата си по произход и най-накрая да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата по произход.

Разпоредбата на чл.9 ЗУБ определя предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, а именно "Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец" и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Във връзка с така посоченото и във връзка със събраните по делото доказателства, включително изнесената лична история на жалбоподателката при направеното от нея интервю, Съдът намира, че административният орган законосъобразно е достигнал до извода за липса на предпоставките за предоставянето на статут на бежанец.

Не са налице материалноправните предпоставки по чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец на жалбоподателката, тъй като изнесените от нея факти не обосновават основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. В проведеното интервю, както и от събраните доказателства не се установява да е имало заплаха и тя да е била преследвана от държавни субекти. Самата тя изрично посочва, че лично не е бил преследвана въз основа на някои и от посочените признаци.

Правилно е оценил решаващият орган липсата на предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на жалбоподателя предвид, че не се установява основателност на твърденията от заявен страх от преследване по смисъла на чл.8, ал.1 ЗУБ и няма данни спрямо жалбоподателя да е осъществено преследване в страната на произход, релевантно за предоставяне на бежански статут.

Безспорно ответникът е изследвал доводите на жалбоподателката за преследване, като е достигнал до правилен извод, че твърдяната заплаха към нея не е свързана с нейната раса, религия, националност, принадлежност към социална група и др. Когато се преценява основателността на опасенията от преследване на един молител, не е от значение дали той действително притежава тази характеристика (чл.10, ал.2 от Директивата), щом според субекта на преследването той притежава тази характеристика.

Съдът намира, че жалбоподателката не доказва да е засегната поради присъщи на личното ѝ положение елементи. Тъй като тя е гражданка на трета държава, то за правното ѝ положение е приложима общата политика в областта на убежището, развивана от ЕС, съгласно чл.78, § 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Разпоредбата на чл.18 от Хартата за основните права, която е част от правото на

ЕС, също визира правото на убежище като основно право на човека. Текстът на тази разпоредба се основава на чл.63 от Договора за ЕО, заменен с чл.78 ДФЕС, който налага на Съюза да спазва Женевската конвенция за статута на бежанците. Това правно положение е в съответствие с Протокола относно правото на убежище, приложен към Договорите. Приложим в случая ще бъде и чл.51 от Хартата, защото българският съд в случая прилага освен ЗУБ и Директива 2004/83/ЕО в текстовете посочени по-горе.

В обстоятелствената част на решението са цитирани факти и обстоятелства от бежанската история на жалбоподателката, които са анализирани, и въз основа на тях административният орган е направил правилна преценка, че са неоснователни. Молбата за международна закрила е мотивирана със социално-битови и лични проблеми. Съдът намира, че отказът да се признае на жалбоподателката статут на бежанец е правилен, тъй като доказателствата не сочат на извод, че тя изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение. Това чужденката е заявила и в интервюто пред ДАБ. Анализът на изложената от нея бежанска история налага извода, че причините за напускане на страната ѝ на произход са изцяло битови и криминални, а като такива те стоят извън предметния обхват на ЗУБ. Защитата срещу криминалните посегателства, на които жалбоподателката е станала жертва, може да се търси по наказателноправен ред.

Т. насилие изхожда от физическо лице, което е недържавен субект и действията му следва да се тълкуват в аспекта на защитата срещу това противоправно деяние от правозащитните институции в страната на произход на жалбоподателката, като не се твърди и не установява последните да са абдикирали от изпълнение на законовите си задължения.

Изложеното дотук мотивира Съда да приеме, че относно отказания статут на бежанец жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Не такова е положението с отказа от предоставяне на хуманитарен статут. Информацията от страната на произход към момента на приключване на устните състезания сочи, че по отношение на кандидата са налице материалноправните предпоставки по чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Общизвестен е фактът за наличието на военен конфликт в ивицата Газа след 07.10.2023 г., по време, на който над 130 000 сгради в цялата ивица Газа са претърпели щети. С. Газа и [населено място] поемат основната тежест от тези поражения и понастоящем се счита, че най-малко 70% от сградите в двата северни региона са повредени, както и до 50% от сградите в южния регион Х. Ю.. Като цяло жителите на анклав нямат достъп до медицинска помощ и социални услуги или този достъп е силно ограничен. Не достига храна, вода и електричество. Повечето болнични сгради са повредени, поради което не функционират. Според данни на Министерство на здравеопазването на Ивицата Газа от началото на конфликта с И. най-малко 23 968 души са убити на територията на палестинския анклав, а според информацията на Палестинския информационен център, броят на жертвите в Газа от началото на конфликта възлиза на 31 497 души, 92 %, от които са цивилни лица, а 12 345 са деца.

При тези актуални данни Съдът намира, че за Л. С. М. е налице реална заплаха опасност от тежки посегателства за живота или личността му като цивилно лице поради безогледно насилие, породено от вътрешен въоръжен конфликт. Към момента

на приключване на устните състезания, а и след това, в страната на произход на чуждата гражданка продължава да е налице разрастващ се вътрешен въоръжен конфликт. Общеизвестна и почти ежедневна е информацията за бомбардировки и сухопътни операции, включително и в жилищни райони в Газа, при които се стига до значителен брой цивилни жертви, което е видно и от справката от 18.09.2024 г. и от разпечатките от различни интернет публикации, прегледани от Съда, че са преобладаващият процент от убитите.

Тези събития са настъпили, след като молителката е напуснала държавата си по произход, не са преценявани при разглеждане на молбата и на основание чл.142, ал.2 АПК са от значение за това дали не са налице тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице по смисъла на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, включително наличието на въоръжен конфликт в страната на произход с оглед тълкуването на чл.15, б.,в” от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17.02.2009 г. по дело № С–465/2007 г. на Съда на Европейския съюз. От събраната по делото информация може да се направи предположение, че за жалбоподателката са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход та би била изправена пред реален риск да стане обект на заплахата за живота и здравето си, в условията на продължаващ конфликт.

Поради това оспореният административен акт в частта, в която се отказва хуманитарен статут на жалбоподателката, следва да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне от председателя на ДАБ. В новото производство е необходимо да се изследва актуалното развитие на ситуацията в страната на произход и продължава ли да е налице опасността за живота и здравето на молителката при евентуалното ѝ връщане там. Административният орган следва да се съобрази с изложеното в мотивите на настоящото решение.

Така мотивиран, Административен съд-София град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОТМЕНЯ Решение № 14268/02.10.2023 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на Л. С. М., [дата на раждане] в [населено място], Палестинска автономна територия, без гражданство, ЛНЧ: [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавната агенция за бежанците, за ново произнасяне по молбата на Л. С. М., ЛНЧ: [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. С. М., [дата на раждане] в [населено място], Палестинска автономна територия, без гражданство, ЛНЧ: [ЕГН], против Решение № 14268/02.10.2023 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на оспорващата за предоставяне статут на бежанец.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: